

kmetovalci pese poprijeli, in da bi jo saditi vsaj poskušati začeli. Kedar se to zgodi, potem se pesa tudi pri nas povsod vdomači, kajti že po prvih poskušnjah se mora preveriti vsak umen kmetovalec, da tudi v najbolj letini nobena druga poljščina ne obrodi toliko čistega dobička, kakor pesa, pa ko bi njene korenine tudi prodajal samo po 35 do 45 krajcarjev cent, kakor ima ceno po Ogorskem in Českem. Tudi bode videl, da pesi slabo vreme manje škoduje, kakor kateremu koli družemu poljskemu sadu, in da je dobiček od nje vselej zagotovljen.

Ako ta ali oni kmetovalec, kateri se misli poprijeti pese, morda želi kako reč še bolje ter natanko zvedeti, prosimo ga, naj se naravnost k nam obrne.

Tudi vselej lahko vsak sam pogleda, kako mi s peso delamo na svoji kmetiji pri Ljubljani in na Grosupljem pri Šmariji.

Najboljše seme prodajamo za ta kup, kolikor imamo sami stroškov z njim (po 30 krajcarjev funt), samo da se nam potlej mora pridelana pesa dajati po tej ceni, kakor smo jo zgorej imenovali.

O tej priliki opominjamo, da prodajamo posebno dobro

seme sladkornega korenja.

Korenje, kakoršno se prideluje po Kranjskem, ni dobro. Preverjeni smo, da bode že po prvi izkušnji prihodnjič zmerom naše seme sejal vsak kmetovalec.

Korenje iz našega semena je zelo prijetno in dobro za prikuho, pa tudi za živinsko pičo je dosti redilnejše, ker je boljšega plemena. Mi kupujemo zmerom korenje iz našega semena, ko nam bi ga kdo še toliko pripehljal, in plačujemo ga skoraj še enkrat dražje, kakor tukajšnje navadno korenje, ki ni za našo rabo.

Gospodarska skušnja.

* *Kako žižke, žitne črve pokončati?* Na žitnicah se v nakopičenem žitu radi žižki ali žitni črvi zarezajo. Nasuto žito se mora najprej premetati, in če je prašno, izprašiti. Potem se vzamejo frišni kalmusovi korenji, se po dolgem na dva dela razrežejo, 3—4 palcev dolgo, in od vseh strani v žitne kupe porinejo tako, da duh ves kup prešine. V kratkem začnejo žižki kup zapuščati, iz žitnice lesti in poginejo. Drugi dan se žito iz nova premeče in korenji v kup potaknejo. Če korenji duh pozgubijo, se vzamejo ali novi, ali pa se stare polovice sopet po dolgem prerežejo in potaknejo. To ravnanje se tako dolgo ponavlja, da vsi žižki žitnico zapusté. Kakor je letni čas, se to v krajšem času ali daljšem času doseže. Če pa se v kupu zaostala zalega izleze, se ta na ravno tak način preganja. „Gosp.“

Politične stvari.

Nekoliko o sedanjem stanu v Evropi.

Kar je bila Francosko-pruska vojska končana ali marveč, kar je po sklepu miru boj orožja prenehal, je stan v Evropi jako nenaraven; črni oblaki vojske gledajo vedno iz za gorá, treba je le majhnega krivca, da jih zapodí iz zakotja, in bojna nevihta zabučí po Evropi. Že je slišati sém ter tje zaduhel grom, ki se zlasti po časnikih razlega, in nekako zibanje enako tistemu, ki naznanja, da ima kmalu kak vulkan metati ogenj iz sebe. Pri vsem tem leži nad Evropskimi deželami neka čudna, zadušljiva soparica in na kraju Evropske celote, na Španjskem res razsaja krvav boj.

Stan v Evropi je toraj popolnoma nenaraven in to zarad tega, ker so si vse države sveste, da imajo med

seboj nekega roparja, ki je nevaren vsem; ta ropar je Prus. On preži v svojem severnem kotu vedno pripravljen za skok bodi-si proti kateri koli državi, da bi ji kaj odtrgal, kakor je odtrgal Francoski lep kos mesá, namreč Alzacijo in Lotarinško. Toda vsakemu roparju se je bati, da bi ne prišel poškodovani nena doma nad njega in mu ne iztrgal ropa iz krempljev, ga dobro našeškal in mu morebiti kaj vpleni. Pruska ima slabo vest, dobro se zaveda sile in krivice, ki jo je storila Francoski; slaba vest jo toraj tišči, boji se res Francije in zavoljo tega skuša vse, kar bi moglo Francijo motiti v mislih na maščevanje.

S to politiko se popolnoma sklanjajo besede, katere je govoril Pruski poslanec, ko je izročil predsedniku Francoske republike svoje pooblastilo. Rekel je: „Prav srečnega se čutim, da zamorem biti Pruski poslanec pri Francoski republiki“, ali z drugimi besedami: „Nam Prusom je veliko ljubši, da je Francoska republika, nego da bi bila monarhija.“ Te besede so porok, da se Bismark bolj boji monarhije, kakor republike, ker računi tako-le: „Dokler imajo Francozi republikansko vlado, se bodo stranke med seboj pričkale in pulile, toraj ne bodo mogli Francozi misliti na maščevanje. Če pa dobijo kralja, potem se utegnejo pomiriti stranke in Francozi se lotijo nas.“

Tako misli Bismark, al utegne se motiti. Francozi, naj imajo kakoršno koli vlado, se bodo gotovo maščevali. Kdor prebira obravnave narodne skupščine, če tudi le površno, bo vedel, da gojé vse stranke isti srd do Pruske in da ne more dolgo več trajati, da se bo ta srd — ne več z besedami — z orožjem pokazal.

Boj med Francosko in Prusko je toraj gotov in Bismarkova bistroumnost se ta pot moti. Razložek je le ta, da bo boj, ako ga prična kraljestvo, manj krvav, manj divji; ako pa se vzdigne zoper Prusko republika, potem utegnemo doživeti strahovitosti in razuzdanosti, kakoršne so se godile povsod, kjer ni enega vodje, enega poglavarja, marveč suče vojni meč slepo in divje sovraštvo. Da bodo Francozi, republikanci ali monarhisti, dobili družnikov za vojsko zoper Pruse, o tem pri današnjem stanu ni dvomiti; kajti Pruskega orla kremplji se zdé vsi Evropejci nevarni. Kdor ne bo hotel ali si ne bo upal združiti se s Francozi, bo prisiljen potegniti s Prusi, ali pa varovati z orožjem neutraliteto, ki bo v tem slučaju tudi enaka vojski.

Pruska država je pa tudi taka, da se je vsaki drugi državi po vsi pravici je bati, dokler je mogočna, kajti politika njena je politika roparska; nedavno še (do leta 1700) je bila pohlevna deželica; potem je postala kraljestvo in pomnožila se z delom kraljestva Poljskega. Pozneje (l. 1866.) je ponižala Avstrijo, prej mogočnejšo od nje in vrgla jo iz „nemške zveze“; zdaj je razrušila tudi nemško zvezo, čes, „Nemčija — to sem jaz!“ S tem pa ni še zadovoljna, rada bi namreč rekla: „Evropa — to sem jaz“, ali: „Vsa Evropa je Nemčija.“

Država s takimi roparskimi načeli — se ve da — je pač med drugimi Evropskimi državami to, kar jastreb med kuretino ali volk med ovčami; če je ropar v vasi, so povsod vrata zaprta in orožje pripravljeno in nihče si ne upa mirno zaspati. Zato pa Pruska tudi nikdar ne miruje, marveč povsod podžiga in podpihuje, da potem v splošni zmešnjavi za-se kaj vpleni. Leta 1866 je podkurila na Laškem, in ko je doli gorelo, napadla je Avstrijo na severu in vjela za se lep plen. Potem je vtikala se v Španjske homatije in spravila po konci Francoze, katerim je vzela dve lepi deželi. Zdaj se jej sline cedé še po kakem lepem kosu Av-